

Provinciale Statenverkiezingen:

Waarom stemmen loont

Het zijn samen met de Europese verkiezingen doorgaans de minst populaire verkiezingen: die van de Provinciale Staten. Toch is het, zeker dit jaar, erg belangrijk dat u uw stem op 18 maart aanstaande laat horen. Want zoals premier Rutte al zei: 'Dit zijn landelijke verkiezingen. Die raken ook het kabinet!'

Op 18 maart kiest Nederland de leden van de Provinciale Staten, die op hun beurt weer de leden van de Eerste Kamer aanwijzen. De vertegenwoordiging in de Eerste Kamer kan doorslaggevend zijn als het gaat om het aannemen of verwerpen van wetsvoorstellen. Dat hebben we op 16 december gemerkt met het afwijzen van de Zorgverzekeringswet waarin de vrije artskeuze werd beperkt. Maar helaas ook met het aannemen van de wet Aanpassing financieel toetsingskader pensioenfondsen een dag later, waardoor de pensioenen de komende vele jaren niet geïndexeerd zullen worden. Die doorslaggevende stem van de Eerste Kamer is op dit moment van meer belang dan ooit. KBO-Brabant is van mening dat het kabinet Rutte II zich weinig gelegen laat liggen aan de belangen van senioren. Wij willen u daarom wijzen op veranderingen die deels aanstaande zijn en deels al zijn ingegaan. Uw stem voor de Provinciale Staten

zou zomaar het laatste redmiddel kunnen zijn tegen allerlei plannen die de belangen van senioren (nog meer) schaden. Premier Rutte zei het zelf al: 'Dit zijn landelijke verkiezingen. Die raken ook het kabinet!'

Zetje naar de stembus

In dit artikel brengen we de gevolgen van besluiten van het kabinet Rutte II in kaart op het gebied van pensioen en AOW, belastingplannen, welzijn en zorg. Hopelijk geven we u hiermee dat laatste, zo belangrijke zetje naar de stembus. En ook al zien wij de verkiezingen van de Provinciale Staten niet als de meest faire manier om onze bezwaren tegen het kabinetsbeleid effectief over te brengen, het is wel de eerste en voor dit moment beste mogelijkheid om dat te doen. Andere pogingen van KBO-Brabant en collega bonden – brieven, lobbyen, persberichten, opiniërende artikelen, onderzoeken – hebben tot nog toe namelijk een te beperkt effect gehad. ►

Pensioen en AOW

Het pensioen en de AOW zijn al jaren onderwerp van gesprek. De volgende wettelijke ingrepen hebben de meeste impact op de inkomens van groepen ouderen.

Aanpassing financieel toetsingskader pensioenfondsen

Deze wet is aangenomen in de Eerste Kamer.

 VOOR VVD, PvdA, D66, ChristenUnie, GroenLinks

 TEGEN CDA, SP, PVV, 50PLUS, PvdD en OSF

Het financieel toetsingskader (FTK) is een onderdeel van de pensioenwet. In het FTK staat aan welke regels de pensioenfondsen zich moeten houden. Vanaf 2015 moeten pensioenfondsen een grotere buffer opbouwen en mogen ze de pensioenen minder snel indexeren of korten. Voor veel gepensioneerden betekent dit dat hun pensioen ook de komende 10 tot 15 jaar niet geïndexeerd wordt.

Kostendelersnorm

Deze wet is aangenomen in de Eerste Kamer.

 VOOR VVD, PvdA, D66, SGP, ChristenUnie en CDA

 TEGEN SP, GroenLinks, PVV, 50PLUS, PvdD en OSF

De kostendelersnorm bepaalt de hoogte van de bijstandsuitkering van alleenstaanden die een woning delen met volwassenen. Hoe meer personen van 21 jaar of ouder in de woning, hoe lager de bijstandsuitkering. De reden hiervoor is dat als er meer personen in één woning wonen, zij de woonkosten kunnen delen. Het

plan is om deze regeling ook te gaan toepassen op AOW-gerechtigden. Deze beslissing is echter doorgeschoven naar voorjaar 2016, omdat in de Eerste Kamer is aangedrongen op het nader onderzoeken van de nadelige effecten voor mantelzorgers. In de media wordt dit de mantelzorgboete genoemd. Voor ouderen geldt al wel dat in 2015 de Aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO) en de Algemene nabestaandenuitkering (Anw) lager worden als er meer personen van 21 jaar of ouder op één adres wonen.

Twée-woningen-regel

Unaniem aangenomen in de Eerste Kamer.

Samenwonende AOW'ers die beiden nog een eigen koop- of huurwoning hebben waarover ze vrij kunnen beschikken, behouden het recht op een AOW voor alleenstaanden. Hun relatie wordt dan beschouwd als latrelatie. Deze regeling geldt met terugwerkende kracht tot 1 februari 2014, dus ook voor AOW'ers die eerder waren gekort door de SVB, maar die kunnen bewijzen dat ieder de kosten en de lasten voor het eigen (huur)huis heeft gedragen.

Snellere verhoging AOW-leeftijd

Dit wetsvoorstel moet nog behandeld worden in beide Kamers.

Het kabinet VVD-PvdA wil de AOW-leeftijd na 2015 sneller verhogen: naar 66 jaar in 2018 en naar 67 jaar in 2021. Om de AOW-leeftijd te kunnen verhogen, moet het kabinet de wet aanpassen.

SP, CDA en 50PLUS aan het woord

Ons vroeg Emile Roemer, Sybrand van Haersma Buma en Martin van Rooijen naar hun visie op het beleid van het huidige kabinet (VVD en PvdA) en de gedoogpartijen (D66, SGP en CU).

Emile Roemer, fractievoorzitter SP Tweede Kamer:

"We moeten allemaal inleveren", blijft de regering volhouden. Maar één blik op deze indrukwekkende lijst aan maatregelen zegt genoeg: het zijn de ouderen die aan elke kant moeten inleveren. De zorg als het meest schrijnende

voorbeeld. Buiten het feit dat wat ons betreft de kwaliteit van de zorg afneemt, wordt steeds duidelijker wat de SP al eerder voorzag: de zorg wordt duurder. En niet alleen voor de bevolking. De manier waarop de zorg is ingericht, zorgt ervoor dat mensen terughoudender zijn met het bezoeken van specialisten of het inschakelen van andere dure vormen van medische behandelingen. En wat krijg je dan? Juist. Dat de klachten verergeren en dat de uiteindelijk noodzakelijke ingrepen duurder worden voor zowel de patiënt als de staat. Dat kan toch nooit de bedoeling zijn? SP heeft als een van de weinige partijen steeds weerstand

Belastingplan

Belastingplan 2015

Deze wet is aangenomen in de Eerste Kamer.

VOOR VVD, PvdA, D66, ChristenUnie, GroenLinks

TEGEN CDA, SP, PVV, 50PLUS en PvdD

In het Belastingplan zijn de volgende drie maatregelen opgenomen die van invloed zijn op de inkomens van groepen ouderen en die in 2016 worden ingevoerd.

Belastingvrij sparen omlaag

Op dit moment kunnen senioren in de inkomensgroep tot 20.000 euro een beduidend hoger bedrag belastingvrij sparen: tot maximaal 42.469 euro per persoon. Deze ouderentoeslag vervalt per 1 januari 2016, waardoor het belastingvrije spaargeld nog maar 21.330 euro per persoon mag bedragen. Deze afschaffing van de ouderentoeslag kan ook andere financiële gevolgen hebben. Iemand met een vermogen dat boven de vrijstellingsgrens ligt, komt namelijk niet in aanmerking voor huur- of zorgtoeslag, maar ook de eigen bijdrage voor zorg kan hoger worden.

Ouderenkorting omlaag

Daarnaast gaat de ouderenkorting op de inkomstenbelasting met ingang van 2016 met 83 euro omlaag, waardoor AOW-gerechtigden per saldo meer belasting gaan betalen.

geboden tegen de voorgestelde wetten. Maar helaas heeft de regering een meerderheid weten te vormen met partijen als D66, CU en SGP. Om meer weerstand te kunnen bieden, hebben we meer zetels nodig in de Eerste Kamer. Hoe groter wij zijn, hoe moeilijker ze ons kunnen negeren. En dan kunnen we iets beginnen tegen deze regelingen, wat écht niet al te moeilijk hoeft te zijn. We hebben het vaak genoeg voorgerekend: inkomensafhankelijke zorg zou heel veel ellende oplossen.'

Inkomensafhankelijke zorgpremie

De inkomensafhankelijke zorgpremie voor mensen zonder werk gaat met ingang van 2016 met 1 procent omhoog. Voor zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) wordt dit gecompenseerd. Ouderen krijgen deze compensatie niet, waardoor zij meer zorgpremie zullen gaan betalen.

Welzijn en Zorg

Wet langdurige zorg

Deze wet is aangenomen in de Eerste Kamer.

VOOR VVD, PvdA, D66, SGP, ChristenUnie en CDA

TEGEN SP, GroenLinks, PVV, 50PLUS, PvdD en OSF

De Wlz komt in de plaats van grote delen van de AWBZ die per 1 januari 2015 is opgeheven. De Wlz is er voor mensen die de hele dag intensieve zorg of toezicht dichtbij nodig hebben. Dat zijn bijvoorbeeld ouderen met vergevorderde dementie of mensen met een ernstige verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking. Zorg kan zijn:

- verblijf in een instelling;
- langdurige persoonlijke verzorging en verpleging;
- geneeskundige zorg (noodzakelijk in verband met de aandoening, beperking of stoornis, of algemene geneeskundige zorg);
- hulpmiddelen die nodig zijn voor de intramurale zorg;
- vervoer naar de plaats waar begeleiding of behandeling plaatsvindt.

Met de invoering van de wet kan het verkrijgen van adequate zorg langer gaan duren. Indicaties voor verblijf

Sybrand van Haersma Buma, fractievoorzitter CDA Tweede Kamer:

'Niet alleen als politicus maar ook binnen mijn eigen familie zie ik dat ingrijpende maatregelen die dit jaar zijn ingegaan, te snel en ondoordacht zijn ingevoerd. De gemeenten zijn niet klaar voor de grote verantwoordelijkheid die zij nu dragen voor onze ouderen en chronisch zieken. Bij de chronisch zieken en gehandicapten kunnen ze

Lees verder onder aan pagina 22

in een instelling worden minder snel afgegeven en mantelzorgers en/of anderen uit het eigen sociale netwerk moeten veel meer zorgtaken op zich nemen.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Deze wet is aangenomen in de Eerste Kamer.

 VOOR VVD, PvdA, D66, ChristenUnie

 TEGEN CDA, SP, PVV, GroenLinks, 50PLUS, PvdD en OSF

De nieuwe Wmo is op 1 januari 2015 ingegaan en regelt de niet-medische ondersteuning en begeleiding thuis. De gemeente is verantwoordelijk geworden voor het toekennen van ondersteuning zonder medisch karakter, zoals huishoudelijke hulp, dagbesteding, beschermd wonen, begeleiding en ondersteuning van mantelzorgers. Vooral ouderen ondervinden de gevolgen van de grote bezuiniging die deze wet moet opleveren. Voor dezelfde taken heeft het rijk veel minder geld beschikbaar gesteld aan de gemeenten. Wel hebben gemeenten een grote verantwoordelijkheid en vrijheid gekregen om eigen beleid en regels te maken en die vast te leggen in hun Wmo-verordening. Daardoor ontstaan grote verschillen tussen gemeenten in bijvoorbeeld de toekenning van huishoudelijke hulp. Niet het beloofde maatwerk, maar lokale willekeur is het gevolg. De wet vereist dat hulpvragers veel vaker dan voorheen een beroep doen op mantelzorgers en anderen uit het eigen sociale netwerk alvorens de overheid in actie komt. Een beroep dat lang niet voor alle senioren reëel is en nu al zien we schrijnende situaties van ouderen die tussen wal en schip belanden.

Zorgverzekeringswet

Deze wet is verworpen in de Eerste Kamer.

 TEGEN CDA, SP, PVV, 50PLUS, GroenLinks, PvdD en PvdA-senatoren Duivesteijn, Linthorst en Ter Horst

 VOOR VVD, PvdA, D66, SGP en ChristenUnie

Volgens deze wet wordt de noodzakelijke medische zorg aan huis, zoals hulp bij het douchen of het geven van medicijnen, voortaan geregeld via de wijkverpleegkundige zorg. Die zorg wordt een recht in het basispakket van de zorgverzekering. De eigen bijdrage voor verpleging en verzorging aan huis vervalt en de wijkverpleging valt niet onder het verplicht eigen risico. De bedoeling is dat ook een Pgb voor wijkverpleging wettelijk mogelijk wordt. Daarmee kan noodzakelijke medische zorg aan huis ook door de zorgvrager zelf geregeld worden. Wrang en onbegrijpelijk is dat veel ouderen uitgesloten dreigen te worden van dit Pgb. Verzekeraars en minister zijn namelijk al overeengekomen dat bij hulpbehoevendheid als gevolg van normale verouderingsprocessen geen Pgb voor wijkverpleging wordt toegekend. Bovendien hebben zorgverzekeraars aangekondigd minder geld beschikbaar te stellen voor de wijkverpleging dan met het kabinet is afgesproken. Zoals bekend heeft de Eerste Kamer de Zorgverzekeringswet in december 2014 niet aangenomen, hetgeen tot een crisis in het kabinet VVD-PvdA leidde. Of en wanneer de aangepaste wet opnieuw wordt voorgelegd, is nog niet bekend. Er is wel een amendement aangenomen om het zogenoemde zorgverzekerings-Pgb zo snel mogelijk in te voeren. De hele Eerste Kamer stemde voor, met uitzondering van de PVV.

de vraag en het maatwerk niet aan, en doordat gemeenten niet landelijk worden aangestuurd ontstaat er een te groot verschil in uitvoering. Bij de zorg voor ouderen is de complexiteit zo groot dat ze vaak niet meer snappen wat de regelingen inhouden en wat de gevolgen zijn. Gemeenten doen hun best, dat zie ik wel, maar dat is niet altijd genoeg. De onzekerheid onder ouderen is enorm groot geworden door de genomen maatregelen. Het is niet alleen de zorg waar ik me druk om maak, ook de veranderingen omtrent de pensioenen baren mij zorgen. We hebben altijd een gezond en solide

pensioenstelsel gehad. Helaas vond de regering het toch nodig het pensioen aan alle kanten vast te zetten. Dit heeft vergaande gevolgen voor de opbouw van ons pensioen en weerhoudt de fondsen ervan eerdere gaten die de kortingen hebben geslagen, deels te vullen.'

Martin van Rooijen, kandidaat Eerste Kamerlid 50PLUS

'Ik maak me grote zorgen over pensioenen en koopkracht. Maar ook over de zorg: de grote veranderingen daar gaan veel te snel om zorgvuldig uitgevoerd te kunnen worden. Ze leiden tot grote onzekerheid bij de

Dit vindt KBO-Brabant:

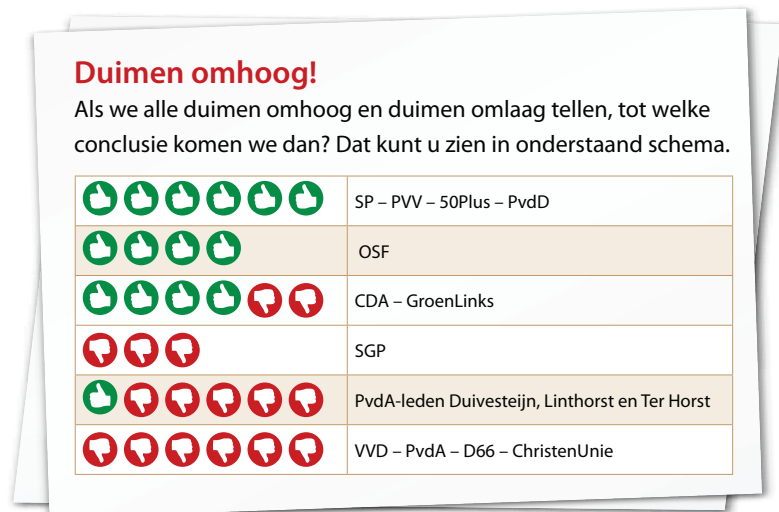
Pensioen en AOW

Het huidige pensioensysteem heeft de afgelopen twaalf jaar bewezen dat het een forse crisis kan overleven. Het vermogen van de gezamenlijke pensioenfondsen is gestegen van 500 miljard euro in 2007 naar 1.300 miljard in 2015. Desondanks worden de pensioenfondsen met de nieuwe regels verplicht om hogere financiële buffers aan te leggen met als gevolg dat de pensioenen gedurende veel jaren niet geïndexeerd kunnen worden. Dit leidt tot een nog grotere koopkrachtdaling ten opzichte van de gemiddeld 10 procent die ouderen gedurende de afgelopen jaren reeds hebben ingeleverd. Indexeren van pensioenen is hard nodig en uiterst verantwoord.

Zorg

De veranderingen in de zorg zijn ingrijpend. De financiering verandert, gemeenten en zorgverzekeraars

krijgen nieuwe taken en er wordt veel meer eigen inbreng verwacht van zorgvragers. De wijzigingen in de verschillende wetten opgeteld, geven een grote financiële en organisatorische belasting voor kwetsbare groepen. Het wordt moeilijker om een

indicatie te krijgen voor verblijf in een instelling. Daardoor moeten bijvoorbeeld beginnend dementerenden, ook als zij alleenstaand zijn, zelfstandig thuis blijven wonen, met alle risico's van dien. Te voorzien is dat dit tot hoge belasting van mantelzorgers gaat leiden. Omdat de ondersteuning vanuit de gemeente geregeld wordt, ontstaan ook grote verschillen in hoeveelheid en kwaliteit van de ondersteuning tussen gemeenten. Zo schaffen sommige gemeenten ondersteuning in de vorm van huishoudelijke hulp geheel af, terwijl andere gemeenten deze hulp nog wel bieden. Goede zorg gaat uit van de menselijke maat en rechtsgelijkheid voor een ieder.

betrokken. Pensioenen zouden dit jaar direct met de inflatie moeten worden verhoogd. Maar doordat de pensioenfondsen veel hogere buffers moeten hebben, gebeurt dat de komende tien à vijftien jaar niet.

De nieuwe pensioenregels leiden daardoor tot waardedaling van uw pensioen en een daling van de koopkracht met tien procent. Erger nog: mensen die tien jaar geleden met pensioen zijn gegaan, hebben al zeventien procent koopkracht ingeleverd want de pensioenen zijn ook

de laatste zeven jaar niet verhoogd met de inflatie. De pensienpot is nog nooit zo vol geweest. Deze is in zeven jaar verdubbeld van 650 tot 1340 miljard. Toch daalt de koopkracht van ouderen in 2016 nog verder door gemene belastingverhogingen: afschaffing van de ouderentoeslag én verlaging van de ouderenkorting. Gemeen, omdat ze al zijn goedgekeurd in 2014. 50PLUS zal er alles aan doen om die twee lastenverzwaringen over de rug van de ouderen ongedaan te maken, bij het Belastingplan 2016. Genoeg is genoeg.